

BAYRAM TUNÇER

**İSG VE ÇEVRE
SORUMLUSU**

KİŞİSEL KORUYUCU DONANIM KULLANIM TALİMATI

İş Elbisesi

- İş elbiseleri temiz ve düzgün görünümde olmalıdır. Yırtık, sökükle, paçası kıvrık iş elbiseleri kullanılamaz.
- Bele tam oturmıyan pantolonlar için uç kısmı uzun olmayan kemer kullanılır. İp, ambalaj malzemesi, bez parçası v.b. malzeme kemer olarak kullanılmaz. Pantolon paçaları katlanarak çalışma yapılamaz.

- Sıcak günlerde üst gömleği çıkartmak gerektiğinde altında kısa kollu t-shirt olmadan çalışılmaz. Vücudun üst kısmı çıplak olarak çalışılmasına izin verilmez.
- Koruyucu elbiseler; vücuda uygun, çalışmada hareketi engellemeyecek nitelikte olur, cep kapaklı ve cırtlı olur.

- Keskin veya sivri uçlu eşya ile parlayıcı ve yanıcı sıvılar cepte taşınmaz.
- Tersane kadrolu çalışanlarının tulum renkleri tersanenin belirlediği şekilde olacaktır, kendi bölüm rengi haricinde başka renk tulum giyilmeyecektir.

Koruyucu Baret (Şapka)

- Başına bir cismin düşmesi, çarpması veya vurulması tehlikesi olan çalışan ve ziyaretçiler dâhil risk seviyesi yüksek olan tersanenin, çalışma alanında baret takılması zorunludur.
- Tersanemizde CNC hangarının kapı giriş hizasından idari binanın girişine kadar olan kısım. araç park yerleri de dahil olmak üzere ve yemek saatlerinde, kantin ve yemek alanı arasındaki alan dışındaki yerlerde baret takmak zorunluluktur.

Sahalarda baret aşağıda belirtildiği şekilde giyilmelidir;

- **Başı ortalayarak ve iyice oturtularak,**
- **Baretin baş bandı, rahatlığı sağlayacak ve baretı kafada tutacak kadar sıkılmalı,**
- **Koruyucu çıkıntısı önde olmalı (kaynak esnasında kaynakçı kafaya takılan kaynakçı maskesi kullanacak ise baret giymeyebilir),**

- Baretin altına toz başlığı dışında başka hiçbir şey giyilmez, zira şoka karşı direnci azalır.
- Baretlere sadece CE belgeli donanımlar İSG Kurulu onayı ile takılabilir. (yüz siperlikleri, sabit kulaklıklar v.b.)
- Baret, deterjanlı sıcak suda bir dakika bırakılıp süngerle silinir ve temiz su ile durulanır.

Gözlük ve Gözlerin Korunması

- Saha güvenlik kurallarında belirtilen yerlerde, ikaz levhaları tehlike nedeniyle gözlük kullanılması belirtiliyorsa bu sahalara girenler koruyucu güvenlik gözlükleri kullanır.
- Gözlük kullanımı zorunlu kılınmış sahalara gözlüksüz olarak girilmez. Gözlüksüz olanlar anında iş emniyeti ve çalışanlar tarafından uyarılır ve İ.S.G talimatına göre yaptırım uygulanır.

Aşağıda belirtilen alanlarda gözlük takılması gerekmez

- Yürüme yolu olarak belirlenmiş yollar,
- Panellerin arkasındaki bölümler hariç olmak üzere kontrol odaları,
- Ofiste yapılan ofis işlerinde, sahada belirlenmiş bölümlerin içinde,
- Koridorlar, dinlenme odaları, soyunma odaları, ofisler ve toplantı odaları,
- Yemekhane, çay servis odaları, kantinler,
- Binek arabaları.

- Gözlük camı ve çerçevesi kirlendiği zaman ılık sabunlu su ile temizlenir. Camlar olabildiğince az silinir, hafif hafif silerek kurutulur. Camlar kuru iken silinmez camların çizilmemesi için silme işlemi pamuklu bez yardımı ile yapılır.
- Gözlükler kullanılmadığı zaman tozlu ve pis yerlere camları temas edecek şekilde bırakılmaz.

- Koruyucu gözlükler, gözleri koruyacak şekilde yüze tam oturtulmalıdır.
- Kimyasal (LPG, fuel oil dahil) basımı, kimyasal ve yüksek basınçlı buhar hatlarının vanalar ya da kör flanşları ile uğraşırken kimyasal sıçramaya dayanıklı sızdırmaz gözlük (monogogle) giyilecektir. Bu önlem, beklenmeyen bir sızıntı veya sıçramaya karşı korunma amacıyla alınmıştır.

- **Baş üzerinde yapılan tüm çalışmalarda, asma tavanlarla ilgili işlerde sızdırmaz gözlük (monogogle) kullanılacaktır.**
- **Kullanılan gözlüklerde yanları delikli olup, çapak kaçmaya neden olabilecek gözlükler kullanılmayacaktır.**

- Oksijen kaynağı, elektrik kaynağı, kesme, taşlama v.b. fazla ışıklı işlerde çalışan işçiler; meydana gelen ışıklardan gözleri koruyacak nitelikte renkli malzemedan yapılmış koruyucu yüz siperlikleri veya gözlükler kullanmak zorundadır.
- Kullanılacak olan göz koruyucu malzemelerin İSG Kurulu tarafından mevzuatlara uygunluğu değerlendirilip onaylanması gerekmektedir.

Eldivenler ve Ellerin Korunması

- Fabrika sınırları içerisinde çalışanlar yapılan işe göre uygun iş eldivenleri giymek zorundadır.
- İş eldivenleri, saha ihtiyaçlarına göre, kullanılan malzemelerin Malzeme Bilgi Formlarında belirtilen özelliklere göre İSG Kurulu tarafından belirlenir.
- Matkap, pres, taş motoru, hurda toplama ve benzeri tezgah ve cihazlarla çalışanlar eldiven kullanmaz.

- Kesici veya aşındırıcı maddelerle çalışan işçiler işe dayanıklı malzemedен yapılmış eldiven kullanacaktır.
- Yüksek gerilim altında çalışacak elektrikçiler, o bölgedeki gerilimden etkilenmemeleri için gerilim değerine uygun kauçuk eldiven kullanacaktır.

Ayakkabılar ve Ayakların Korunması

- Hammadde sahaları, bakım üniteleri, üretim sahaları, yardımcı işletmelere ait sahalarda çalışan veya bu sahalara giren tüm personel ve ziyaretçiler çelik burunlu iş güvenliği ayakkabısı giyeceklerdir.
- Su ile yapılan temizlik işlerinde, arıtma tesisinin çalıştırılması, inşaat çalışmalarının gerekli olan işlerinde bu etkenlere dayanıklı çizme kullanılır.
- Ayakkabılar bakımlı olmalıdır. Patlak, yırtık, dikişi kopmuş, tabanı yarılmış, delinmiş olmamalıdır.

- Tabanı emniyetli olmalıdır.
- Bağcıkları, fermuarı veya atkısı tümü ile kapalı olmalıdır.
- İş ayakkabıları kullanırken gerek tabanına gerekse üst deriye bulaşan kirler ve diğer bulaşmış maddeler (yağ, kimyasal madde vb.) nemli bir bezle silinerek düzenli olarak temiz bulundurulur.

- **Ayakkabıların temizlenmesinde keskin aletler veya malzemeler kullanılmaz.**
- **Boyanabilen deriden yapılmış ayakkabıların üstü kuruduğunda ve / veya belli aralıklarla uygun ayakkabı boya ve cilasıyla boyanmalıdır.**
- **İş ayakkabıları su ve aşırı sıcaktan korunur. Ayakkabılar üzerine ağır nesnelere bırakılmaz.**

- Ayakkabılar topuğuna basılarak pabuç gibi kullanılmaz, çorapsız giyilmez
- Herhangi bir nedenle ayakkabı çok ısladığı zaman açık, serin ve iyi havalandırılan yerde kendiliğinden kurumaya bırakılır. Herhangi bir ısı kaynağından (direkt veya radyant ısı kaynağından) yararlanarak kurutulmaya çalışılmaz.

- Ayaklar temiz ve kuru bulundurulur. Bu nedenle her gün yıkanır ve ter emen malzemedan yapılmış (pamuklu v.b.) çorapların kullanılması tercih edilir.
- İş ayakkabıları orijinal şekilleri bozularak (çelik parmak koruyucu çıkartılarak) kullanılmaz. İşyerinden çıkartılmaz.
- Fabrika dışından satın alınan emniyet ayakkabıları kullanım öncesinde İSG Kurulunun onayından geçmek zorundadır.

Kulak Koruyucuları ve Kulakların Korunması

- Yapılan gürültü ölçümleri sonucu saha güvenlik kurallarında belirtilen yerlerde, ikaz levhaları ile gösterilen tehlike nedeniyle kulak koruyucusu kullanılması belirtiliyorsa bu sahalara girenler kulak koruyucusu kullanılır.
- Saha içersinde 80dB' nin (7,5 saat) üzerinde ses ve gürültü olan yerlerde çalışan kişilerin kulak koruyucuları kullanması zorunludur. Kullandırma ve denetimini bölüm sorumluları ve İş emniyet bölümü yapacaklardır.

- Kulak tıkaçları kulak deliğine iyi oturmalı, temas noktalarından ses ve gürültü geçirmemeli ve kullananda alerjik rahatsızlık yaratmamalıdır.
- Kulak koruyucularının kulağa iyi oturmaması veya dış kulak kanalını iyi kapatmaması, koruyucunun etkinliğini ve işitme kaybını önleme özelliğini azaltır.

- Kulak tıkaçları kulağa sokulurken; el baş arkasından geçirilip dış kulak kepçesinin iyice açılması sağlanmalıdır. Kulak kanalına uygun büyüklükte seçilen kulak tıkacı sapından tutularak dış kulak kanalına yukarı aşağı hareket ettirilip ileriye bastırılarak sokulur.
- Kulak tıkacı dış kulak kanalından çıkartılırken yavaş hareketlerle bükülerek çıkartılmalıdır. Hızlı çıkarma, kulak zarında hasara sebep olabilir.

- Kulak tıkacı sertleştğinde, şekli bozulduğunda, küçüldüğünde, temizlenmeyecek kadar kirlendiğinde yenisi ile değiştirilmelidir.
- Kulak koruyucuları kullanılmadıkları zaman kaplarında saklanmalıdır.
- Kirli kulak koruyucuları kesinlikle kullanılmalı ve temizlenmelidir.
- Kulak koruyucusunun temizliğinde dezenfektan, kimyasal maddeler, çözücüler kullanılmamalıdır.

Toz Maskeleri

- Tozlu ortamlarda toz maskesi kullanılacaktır.
- Toz maskesi kullanımı solunum yolu hastalıklarının önleme amaçlı kullanılır.
- İşletme içersinde belirtilen yerlerde ve işaret levhası ile belirtilen yerlerde toz maskesi kullanılmalıdır.
- Kullanım öncesi toz maskesinin elastik bantları kontrol edilmelidir. Yüzü fazla sıkmamalıdır. Elastik bantı kopuk maskeler kullanılmamalıdır.

- **Tozdan veya ortamdan deformasyona uğrayan maskeler yenisi ile değiştirilmelidir.**
- **Toz maskelerinin kullanımında sağlık bilgisi kurallarına dikkat edilmelidir.**
- **Toz maskesi her kişiye özeldir. Bir başkasının kullandığı toz maskesi kullanılamaz.**

- Toz maskeleri kullanıldıktan sonra özelliğini yitirmediyse bir sonraki kullanım için naylon torba içersinde saklanmalıdır.
- Toz maskelerinin toplu saklanmasıda hijyen kurallarına dikkat edilmelidir.
- Yıkanabilir tip toz maskeleri dışındaki toz maskesi yıkanmaz, hava tutulmaz. Yenisi ile değiştirilir.

Solunum Sistemi Koruyucuları

- Solunum ekipmanlarının gerekli olan yerlerde kullanıldığından iş emniyet birimi sorumludur.
- Hava temizleyici maskeler – respiratörler; toz – partikül maskeleri, gaz maskeleri, değiştirilebilir filtreli maskelerdir.

- **Solunum koruyucularının seçiminde aşağıda belirtilen kriterler göz önünde bulundurulur.**

- a. Tersanede kullanılan her bir kimyasal maddenin malzeme güvenlik bilgi formuna (MGBF / MSDS) bakılır. Bu formlar çalışanların solunum yollarının maruz kalacağı tehlikeler ve kullanılması gereken koruyucuları belirlenmesinde yol gösterir.
- b. İhtiyaç duyulan solunum yolları koruyucusunun tipinin belirlenmesinde kimyasal maddelerin fiziksel şekli de yardımcı olur.

- **Solunum yolları koruyucularının seçiminde maruziyet koşullarının değerlendirilmesi için göz önünde bulundurulacak kriterler aşağıda belirtilmiştir;**
  - a. Her bir tehlikeye işçi ne kadar süre maruz kalacak?
  - b. İş fazla güç, enerji gerektirecek şekilde ağır, yüksek düzeyde oksijen gerektiriyor mu?
  - c. Alan iyi bir şekilde havalandırılmış mı, saha temiz mi, uçucu partiküller var mı?
  - d. Hava sıcaklığı yüksek (sıcak) veya düşük (soğuk) mu olacak? Karşı bir tehlike olacak mı?

- Zehirli gazların bulunduğu veya bulunma olasılığı olan yerlerde çalışanların o işe uygun solunum yolları koruyucusu kullanmaları zorunludur.
- Kapalı yerlerde yapılacak olan çalışmalarda maske kullanmaya gerek duyulmamışsa devamlı bir hava sirkülasyonu sağlanacaktır.
- İçinde zehirli bir madde bulunan tanklara bakım veya onarım için girileceğinde mutlaka solunum havası dışardan beslenen hava maskesi kullanılmalıdır.

- Bir yangın anında, yangına girerken duman maskesi veya kendinden hava beslemeli solunum cihazı takmak zorunludur. .
- Çalışma günlerinin sonunda, solunum aygıtları veya maskeler plastik bir torba veya kutuda, dış ortam şartlarından etkilenmemesi için bir dolapta saklanır.
- Gözleri yeterli olarak koruyan hava maskelerini, basınç maskelerini ve diğer solunum aygıtlarını kullanırken, ayrıca koruyucu gözlük takmaya gerek yoktur.

- Solunum aygıtlarının kullanımı sırasında, kontak lens takmak yasaktır.
- Yüz maskesinin yüze temas eden kısmı ile yüzü arasında sakalları kalan görevliler solunum aygıtlarının kullanımını gerektiren işlerde çalışamazlar.

Paraşüt Tipi Emniyet Kemerleri

- Paraşüt tipi emniyet kemeri ve düşmeyi önleyici diğer koruyucular aşağıdaki durumlarda kullanılır (örnek; dizgin, bileklik ve emniyet-hayat ipleri);
  - Yerden 120cm yüksekte yapılan çalışmalarda,
  - Daha yüksek asma kat, çatı, yürüme yolu gibi yerlerde çalışırken, korkuluk veya benzeri koruyucu yoksa ve merdiven, iskele ya da platform kullanılmıyorsa emniyet kemeri kullanılır,
  - Eğimli veya düz, etrafında en az 90cm yüksekliğinde korkuluğu olmayan tüm çatılarda,

- Korkulukları olmayan tankların üzerinde,
- Düz merdivenlerin üzerinde çalışırken,
- Sallanan zemin üzerinde, sallanan iskelelerde çalışırken emniyet kemeri veya diğer onaylı düşmeyi önleyici donanım kullanılmalıdır,
- Hareketli bir aracın sepetinde çalışırken ,

- Henüz tamamlanmamış veya zorunlu hallerde eksik olan iskelelerde, (sadece topukluğun - etekliğin eksik olduğu haller hariç),
- Tank veya bazı kapalı alanlara giren personeli acil durumlarda emniyet halatı ile dışarı çıkarmak için kullanılması zorunludur.

- **Paraşüt tip emniyet kemeri için kancasız ipin uzunluğu 120cm. geçmemelidir. Paraşüt tipi emniyet kemerlerinin çift ipli şekilde kullanılması zorunludur.**
- **Belden emniyet kemeri kullanılması yasaktır.**

- **Aşağıdaki yerlere ipler bağlanmaz;**
  - **Sıcak hatlara veya yerlere,**
  - **Keskin kenarlı metal nesnelere,**
  - **Kabloları, elektrik tellerine ve kontrol panellerine,**
  - **Düşmenin yaratacağı ağırlığı taşıyamayacak çelik ekipmana,**

- Emniyet kemerlerini her işin sonunda depo kontrol ederek teslim alacak ve kemerler her 3 ayda bir İSG bölümü tarafından kontrol edilecektir. Kontrolü yapılmamış emniyet kemerleri kullanılamaz.
- Taşeron çalışanlarının kullanacağı emniyet kemerlerinin kontrolünü taşeron yetkilileri ve çalışma alanında tersanenin İş Emniyet Ekibi yapacaklardır.

- Her kullanımdan önce kullanacak kişi tarafından gerekli kontroller yapılarak uygun olmayanlar kullanılmayacak ve İş Emniyet Ekibine teslim edilecektir.
- Kontrollerde ipte aşınma, kesik, gevşek ek yerleri olup olmadığı kontrol edilir. Kemerde kopmuş dikişler, çıkmış perçinler veya uzamış yerler olup olmadığı kontrol edilir.

- Emniyet kemerinin ömrü hizmete giriş tarihinden itibaren 8 yılı aşmamalıdır.
- Kemerde kopuk elyaflar veya dokunun esneyip zayıfladığı yerler, aşınma, kesilme, yırtık, genişlemiş gözler, yanıklar, pislik, dikişin durumu (kopuk, aşınmış, genleşmiş), lehim ve zımbalarda kopmalar, boşalmalar olup olmadığı kontrol edilir.

- Urgan; kuruluk, kopuk elyaflar, pislik, esnemiş veya yassılaşmış kısımlar, kesikler, yanıklar ve onu zayıflatabilecek diğer hususlar da incelenmelidir.
- Metal kancaların çatlak ve bozuk olup olmadığı kontrol edilir.

- Kemerler ve takımları yukarıdan düşerek denenmez, çünkü böyle bir deneme sonucunda imhası gerekir.
- Emniyet kemerleri ve düşmeye karşı diğer koruyucu malzemeler, gerektiğinde beyaz sabun ve su ile temizlenir. Deterjan kullanılmaz.

